

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de patientia martyrii. ca. 19.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

De patientia martyris

Caput xix

Porro ad confirmandam patientiae virtutem, præter ea quæ haec tenus dicta sunt, Martyrum Christi victorias atque triumphos contemplari operæ pretium erit. Ecclæsi, laminæ, sartagines, fustigations, omnia tormentorum genera proponebantur illis, qui gentilium deos adorare nollent. At vero fortissimi fidissimique Christi milites, perferre multo grauiora quam tyrannorum impietas excoxitare poterat, parati erant. Promissis etiam ingentibus ad sacrificandum solicitabantur, opum, honorum, dignitatum, sed q[uod] super ploriorum terrificationibus non cedebant, nec pollicitationum quidem magnitudine moueri poterant. Itaque in proposito persistentes, non modo imperata non fecerunt, verum etiam Christum suum liberius confidenti usq[ue] prædicarunt, palam docendo hunc quidem dei y[esu] esse filium, & idola vana non deos esse, sed malorum dæmonum inuicta, ut homines impiæ credulitatis laqueo captos, in barathrum traherent perditionis. Cumque post multos corporis cruciatus ad necem damnarentur sine in vita intrepidi expectabant, magisq[ue] timebant ne dimittantur, quā ne occiduntur. Fortiores ergo & tormentis & carnificibus, & regibus fuere, dum pro iustitia, pro veritate, pro deo certarent. Vicerunt supplicia patientia, prophana imperatorum edicta constati atque immota christiani nominis confessione. Deos deasq[ue] colere compellebantur, illi vero his contemptis Christum crucifixum colendum adorandumq[ue] esse assuerabant. Cum hac sententia finire, martyris victoria erat. Vulnera autem corpore excepta, membrorum lacerationes exustiones, fidelis militiae insignia existimabantur, & invictæ virtutis certissima testimonia. Atque ita Romanorum principes omniū potentissimi, vrbiū, p[ro]vinciæ, regno rum vñctores, a solis Chri seruis & inermibus & paucis & mori volentibus vñcti sunt, quando ne vnum quidem ex his qui constanter Christū confitebantur, in tu-

am trahere sententiam totis imperiis viribus potuerunt
 Postremo ut omnibus pateret ipsos esse superatos, manus dederunt his quos persequabantur, & abiecto falsorum deorum cultu, pro quo pertinacius quam pro finibus regni stabant, religioem Christi quam delere nitebantur. suscepserunt. Quid est enim aliud in sententiam aduersarii concedere, nisi plane se victum confiteri. De his igitur qui totum fere terrarum orbem suo subdiderant imperio, ipsi Christi milites triumpharunt: non armis pugnantes, sed patientia: non viribus, sed fide: tanto ista fidelis patientiae virtus omni vi humana potentior extitit atque validior. O præstantissimam pro Christo patientium virtutem. Inuictos vicerunt, totius orbis dominatoribus imperare coepérunt, dum pro Christi nomine nihil non sustinendum iudicant, dum illis quoque a quibus vulnera patiuntur, mederi desiderant, dum deniq; in tenebris errantibus lumen ostendere veritatis cupiunt. Qui enim calicem domini per patientiam bibebant, inebrati sunt vino charitatis, ita ut pro illis quoque orarent a quibus cædebantur, illis viam salutis aperirent, quorum immanitate ipsi trucidabantur. Magis eis dolor erat, persecutores suos erore interire, quam se illorum saevitia excruciant morte affici. Omnibus itaque aduersariis iniuriis fortior in ipsis erat dilectio. I nunc miser & infelix homo minus ab altero offensus, leuius læsus, irascere & exasperare furore, & odii stimulis agitatus vindictam paravit & illum pro cuius salute mori debueras perdas, & ipsem et infelicius intreas, nolenti enim iniuriam remittere deus peccata non ignoscit. Nunquam in sanctorum martyrum consortium venire poteris, qui illorum tolerantiam non fueris imitatus. Videlicet vis de inimico, & te dei manet vindicta, ipse qui tibi ignoscere volunt parabat patientiae coronam, iniuriam referentem debita impatientiae ingeret supplicia. Amando inimicos non vlciscendo ad martyrii gloriam peruenitur, & is cum Christo regnat, qui cum Christo pati mauult maius quam reddere. Martyris, si bonum reddis pro malo,

Si vero malum malo rependis, Christi aduersarius es,
 qui iubet & inimicos diligere. Hic nepe gloriosissimus
 fuit martyrum triumphus, pati iniuriam, & pro iniuri-
 a referre beneficium, vitam impendere, & animas lu-
 crari Christo. Videbant impii quam illi constantes es-
 sent in proposito, quam parati ad omnia extrema sube-
 unda prius, quam ut Christum desererent, & cogitare
 cogebantur, ne aquam vanum esse, quod tormento-
 rum patientia vitæq; impendio defendi cernebant, mi-
 raculorum etiam magnitudine, que per illos siebant cō-
 moti conuertebantur & qui paulo ante in Christianos
 grassati fuerant, cum Christianis necari optabant. At-
 que ita auctis ampliatisq; rebus Christianitas præuale-
 re cœpit, infidelitas dissoluta, & euanciscere, crux sancta
 adorari, idola vana eueriti, Christus dominus excolti, di-
 aboli potestas calcari . . . Ipso denique martyrum
 sanguine crevit ecclesia, & effuso cruore pinguior facta
 per quam huberem emisit segetem fidelium filiorum. O bea-
 ta mors, quæ mortalibus largita est immortalitatem,
 infidelibus fidem & errantibus veritatem, pereuntibus
 salutem, & pro Christo patientibus gloriam. Cui un-
 quam regū principumq; terræ tantum boni attulere o-
 pes, deliciæ, amicitiæ, victoriæ, regna, imperia, quan-
 tum vni fidei martyris sua tormenta Petrus per crucem,
 Paulus per gladium, per ictus lapidum Stephanus, atq;
 alii per alias corporis afflictiones, ascensum sibi ad cæ-
 lum parauerunt, & nunc omnes bonis perfruuntur æ-
 ternis, nunc cum domino suo regnant, quia pro nomi-
 ne eius mundi aduersa fortis animo pertulerunt. Futu-
 rorum ergo bonorum spe ereti, etiam in tormentis a-
 nimis gaudebant, & cum flagellati fuissent apostoli, i. Apostoli
 bant gaudentes a cōspectu concilii, quoniam digni ha-
 biti sunt pro nomine Iesu contumeliam pati. Ad quod
 sane gaudium & nos inuitant atque hortantur, voien-
 tes & martyris sui habere socios, & gloriæ confortes.
 Vnde Iacobus Apostolus: Omne gaudium (inquit) exi Iacobi 1.
 stimate fratres mei, cum in tentationes varias incideritis
 scientes quod probatio fidei vestræ patientia operatur,

Petrus
Paulus
Stephanus

h s

patientia autem opus perfectum habeat, vt sitis perfecti & integri, & in nullo deficientes. Ipse etiam apostolorum caput Petrus. Communicantes Ch̄ri passionibus gaudete, vt & in reuelatione gloriae eius gaudeat is extultantes. Vas electionis Paulus non solum gaudet, sed etiam gloriae. Gloriamur, inquit, in tribulationibus, sc̄ientes quod tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio vero spem, spes autem non confundit, quia caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum, qui datus est nobis. Et iterum ait. Libenter gloriar in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virius Christi, propter quod placet mihi in infirmitatibus meis, in contumelias, in necessitatibus, in persecutionibus, in angustiis pro Christo. Gaudent ergo atque etiam gloriantur in pressuris huius mundi omnes sancti, & nos dolebimus. Doleat qui diffidit, gaudet autem & gloriatur, qui spem suam in deo collocauit.

De exhortationibus ad patientiam martyrum. Cap. XXI.

Quod si milites suos rex ipse caelestis non in delicias & voluptates huius seculi, sed in conflitum & certamen saevientium persecutionum destinabat, ut vincentibus inseparabilis boni donatum distribueret, profecto ad militiam eius nullo modo pertinere poterit, qui non ita se subiecerit, ut protinus veritate nec supplicia nec mortem subire recusat. Is demum Christo militat, qui semper mundi turbinibus quatitur, & nunquam superatur, dicente ipso domino. In mundo pressuram habebitis, sed confidite, ego vici mundum. Quando hic qui vicit mundum, seruos suos confidere iubet, nullus de victoria futura dubitandire linquuntur locus. Quia enim virtute ipse vicit mundum, eam adversus persecutions certantibus nobis commodabit, ut vincamus. Immittent vobis, inquit, manus suas, & persequentes, tradentes in synagogas & custodias, trahentes

1. Pet. 4.

Roma, 5

1. Cor. 12

Ioha. 16.

Luc. 21.